

Agenda Algemene ledenvergadering

Dinsdag 23 maart 2010

- 1 Opening en welkom door de voorzitter
- 2 Mededelingen en ingekomen stukken
- 3 Verslag van de ALV van 24 maart 2009
- 4 Jaarverslag van het bestuur en de werkgroep Monumentenzorg
- 5 Bestuursmutaties
- 6 Verslag penningmeester en kascommissie
- 7 Jaarrede voorzitter
- 8 Rondvraag
- 9 Sluiting

Ad 3 Zie hiervoor *Eigen Perk* 2009-2, blz. 87.

Ad 5 Bob Wolfrat (penningmeester) treedt af. Udo Heinsman stelt zich verkiesbaar als penningmeester (zie zijn CV en foto).

Statutair treedt Kees van Aggelen af, en is herkiesbaar voor een nieuwe periode.

Rients Slippens stelt zich verkiesbaar als bestuurslid, met de portefeuille Communicatie (zie zijn CV en foto).

Ad 6 De leden ontvangen de jaarrekening 2009 en de conceptbegroting 2010. Deze zijn ook voorafgaand aan de vergadering op te vragen bij de penningmeester. Onderdeel van dit agendapunt is ook het verslag van de kascommissie, bestaande uit de heer R. Kuperus en de heer R.M. Siebelt. De heer Kuperus is statutair aftredend, en tijdens de ledenvergadering hoopt het bestuur een nieuw lid voor de kascommissie te kunnen benoemen.

Jaarverslag 2009

Bestuur

Het bestuur kwam het afgelopen jaar zes keer in vergadering bijeen. In de ALV van 24 maart is secretaris Ineke de Ronde afgetreden en zijn twee nieuwe be-

stuursleden benoemd: Ed van Mensch, die al eerder deel uitmaakte van het bestuur, en Nico Leerkamp (secretaris) als opvolger van Ineke de Ronde. In het begin van het jaar werd de redactie van het historische tijdschrift uitgebreid met Ineke de Ronde (zij was drie jaar informeel lid) en Jos De Ley.

Op de vernieuwde website www.albertusperk.nl is een tiental jaargangen van *Eigen Perk* gedigitaliseerd opgeslagen. Het betreft de jaargangen 1997 tot en met 2008 en ook nog enkele artikelen uit jaren daarvoor.

Het bestuur heeft helaas moeten besluiten af te zien van het voornemen een boek *Geschiedenis van Hilversum* uit te geven. Daarnaast is in het begin van dit jaar is geconcludeerd dat er in verband met het lustrum in 2010 geen boek moet komen, maar dat volstaan wordt met een lustrumuitgave van het derde nummer van 'Eigen Perk' in dat jaar, met als onderwerp 'Begraven in Hilversum'. Echter in juni – na een gesprek met Museum Hilversum (Stef van Breugel) en Streekarchief Gooien Vechtstreek (Karin Abrahamse) – is alsnog besloten een lustrumboek uit te geven met als eindredacteur Karin Abrahamse, ondersteund door nog vier redactieleden: Erik van den Berg, Stef van Breugel, Wim Lindeboom en Joke Ubbink.

Het bestuurslid Ed van Mensch is in maart ingeschreven in het Gulden Boek van de gemeente Hilversum.

Ledenbestand

Dit jaar zijn er 57 leden uitgeschreven en 63 nieuwe leden ingeschreven, resulterend in een totaal van 1103 betalende leden. Verder zijn er zes ereleden en acht geschenkabonnementen. Ons kwartaalschrift 'Eigen Perk' gaat behalve naar de leden ook nog naar 48 niet-leden: 6 adverteerders, 16 historische kringen in de regio en 26 relaties zoals pers, gemeente, bibliotheek e.d.

Ledenavonden

Zoals gebruikelijk was er weer een gevarieerd aanbod lezingen. Voor de ledenavond in januari moest de ge-

plande spreker Herman Pleij om privéredenen helaas op het laatste moment afzeggen. Dankzij de bereidheid van Kees van Aggelen is er een vervangend programma gekomen met het onderwerp 'De oudste geschiedenis van het Gooi, met de nadruk op het landschap, de dorpen en de verbindingen', waarbij veel gebruik werd gemaakt van door de spreker zelf gemaakte (prachtige) foto's.

De februaribijeenkomst had als titel 'P.C. Hooft een magistraal magistraat' en werd gepresenteerd door Freek Schlingmann. De vele dienstbrieven die Hooft heeft nagelaten leggen niet alleen zijn humanistische gevoelens en maatschappelijke visie bloot, maar ook de tijd waarin men leefde en hoe Hooft daarin functioneerde als bestuurder. Daarnaast maakte de spreker ook duidelijk dat de sociaaleconomische en demografische verschillen, ontstaan tussen steden en dorpen in Gooi en Vechtstreek erg moeilijk waren voor Hooft. Na de ALV van 24 maart kwamen Roel Leenders en Henk Dirx, leden van de werkgroep Monumentenzorg, aan het woord. Zij vertelden aan de hand van vele afbeeldingen meer over de lopende activiteiten van de werkgroep.

De aprilbijeenkomst werd verzorgd door bestuurslid Ed van Mensch, die aan de hand van een kleine 100 afbeeldingen het dorp Hilversum vanaf circa 350 jaar geleden in beeld bracht, zowel diverse gebouwen als het landschap. Ook werden enkele grote gebeurtenissen uit die tijd getoond.

Op de ledenavond van mei werd de presentatie gegeven door Andreas Schelfhout, die eerder een boek schreef over het veelbewogen leven van zijn vader Bob, getiteld 'Zwart paard gezien bij Circus Strassburger'. De lezing ging niet alleen over het schrijven van dat boek, maar ook over de relatie Hilversum-Strassburger, over de families Schelfhout en Van der Meulen, en hoe anders circus vroeger was.

Na de zomerexcursies was er weer een ledenavond in september. Chris Leenders, lid van de Historische Kring Bussum, startte met een boeiende inleiding over de bakermat van de televisie in Bussum. Daarna werden voor en na de pauze delen van een dvd vertoond met beelden van de mensen van het eerste uur, over de techniek uit de beginperiode en de overstap van Bussum naar Hilversum.

Op de ledenavond van oktober 2009, werd een lezing

gegeven door Herman Pleij onder de titel 'Hilversum als houvast? Over de markering van het verleden'. Voor bijna 100 aanwezigen hield hij een boeiend verhaal, en na de pauze was er gelegenheid voor het stellen van vragen waarvan gretig gebruik werd gemaakt. De laatste ledenavond van dit jaar in november had als onderwerp 'Jacobus Penn en de Trompenberg.' De spreker, Frits van Kersen, vertelde de ongeveer 80 aanwezigen over deze voor Hilversum belangrijke man, een gedreven huisarts die zich geconfronteerd met armoede en slechte hygiënisch omstandigheden inzette voor verbetering van de medische zorg en kennis. Samen met dokter Van Hengel richtte hij Herstelingsoord De Trompenberg op, waarvoor notaris Albertus Perk bereid was 38 hectare grond af te staan.

Zomerexcursies

Zomerexcursies onder het motto 'Op pad met Albertus Perk' werden geprolonged. De belangstelling was ook dit jaar zeer groot.

De eerste excursie vond plaats in mei en betrof een fietstocht o.l.v. Pieter Hoogenraad en Frits van Kersen langs onder meer de Blaskowitz- en Wisseloordbunker en langs plaatsen die werden getroffen door geallieerde bombardementen. Naast ongeveer 160 betalende deelnemers deden naar schatting ook nog een 150 leden eraan mee.

De tweede excursie (juni) bestond uit een wandeling door het centrum langs bijzondere plekken die een relatie hebben met notaris Albertus Perk. Een twintigtal personen werd begeleid door Ineke de Ronde en Bram van der Schuyt.

In juli was er een fietsexcursie met Frank Welgemoed en Egbert Pelgrim op zoek naar het industrieel verleden Over het Spoor. Daar deden ongeveer 100 personen aan mee.

De vierde excursie bestond uit een wandeling over de begraafplaats Zuiderhof. Er waren ongeveer 50 leden en 60 niet-leden aanwezig. De rondleider, Piet Bakker, begon met een globale uitleg over het gebouw van Dudok. Het was een verrassing dat Piet in de aula een orgelconcertje ten gehore bracht. Daarna begon de wandeling over de begraafplaats zelf, waarbij heel veel werd verteld over de diverse bomen.

De laatste (fiets)excursie dit jaar had als onderwerpen Zonnestraal en het vliegveld Hilversum. Op Zonne-

Zondag 3 mei 2009: een haast onafzienbare rij fietsers kronkelt zich door het centrum: de excursie naar diverse bunkers uit de Tweede Wereldoorlog was een onverwacht groot succes. (foto: EJP)

straal gaf Kees van Aggelen informatie over het hoofdgebouw, Dresselhuijs, het Henri ter Meulenpaviljoen. Via het dienstbodehuis 'De Koepel' en de Pampahoeve werd gefietst naar een plek waar een Duitse vliegtuighangar had gestaan die in 1944 was gebouwd. Op het vliegveld werd de groep van ongeveer tachtig personen gesplitst in twee groepen met als gidsen Kees van Aggelen en Egbert Pelgrim. Daarna ging de groep via het Tienhovens kanaal nog naar Einde Gooi.

Tijdschrift Eigen Perk

In het eerste nummer schreef Andreas Schelfhout, die de eerste tien jaar van zijn leven binnen de hekken van Circus Strassburger woonde, over de relatie van Hilversum met Circus Strassburger en over de families Schelfhout en Van der Meulen. Hij besteedde vooral aandacht aan het veelbewogen leven van zijn vader, die als 'Bob met de geit' ooit een begrip was in Hilver-

sum. Renso van Bergen publiceerde een verhaal over Thijs Vonk die op zoek is gegaan naar sporen uit de oorlog, en de reeks van verzamelaars van oude ansichten werd vervolgd door Harry van der Voort in het eerste nummer en Willem van der Klis in het tweede nummer. Erna Gianotten-van den Berg schreef het verhaal 'Blijf fit en gezond door Van Hellemond' over het familiebedrijf dat bijna 75 jaar bestaat.

In het tweede nummer schreef Jan-Bram van Luit, die als vrijwilliger bij HZC de Robben in diverse rollen actief is geweest, het artikel 'Op het gift der tweespalt glorieerde de zwemsport in Hilversum', gewijd aan de beginjaren van het Hilversumse zwemmen en verlichtigd met een groot aantal foto's, waarvan de meeste uit zijn particuliere collectie. Egbert Pelgrim schonk aandacht aan de terugkeer van het Streekarchief naar zijn oude plek in een verhaal met de titel 'Oude wijn in nieuwe vakken'. Tevens werd het Jaar-

verslag 2008 van de Stichting 'Hilversum, Pas op!' in dit nummer opgenomen.

Het derde nummer opende met een artikel van Niels Bokhove over 'De dichter-criticus Halbo C. Kool en Hilversum'. Jos De Ley wijdde haar verhaal aan 'Prof.dr. Garnt Stuiveling, docent, debater, dichter'. In aansluiting op deze twee artikelen een eerste overzicht van alle dichters die in Hilversum gewoond en gewerkt hebben door Eddie de Paepe, met medewerking van Ton Luiting. Ineke de Ronde schreef een verhaal verluchtigd met foto's uit 'Het album van Ane Reindert Buwalda'. Verder nog korte bijdragen over 'Gijsbertha Grietje Suijk', die na haar dood in 2005 een deel van haar erfenis naliet aan de HHK Albertus Perk, en een bijdrage over 'Hilversum Pas Op! en de omgeving van het Laanstraatbuurtje' door Flos Wisse Smit. Het laatste nummer van dit jaar, een dubbeldik themanummer, was gewijd aan de beelden in het Hilversumse straatbeeld. Eddie de Paepe schreef over Gerlof Zijlstra, die als ambtenaar voor culturele zaken ervoor heeft gezorgd dat er tientallen beelden zijn aangeschaft in de periode van ruim 25 jaar dat hij die functie uitoefende. Daarnaast zijn er drie door Eddie de Paepe geschreven artikelen, die in 1992 in *De Gooi- en Eemlander* zijn gepubliceerd, in herziene en deels uitgebreide versie opgenomen. Ed van Mensch schreef over het muurmozaïek voor de gevel van het vroegere GSA-gebouw, vervaardigd door Jan Oosterman, en Jos De Ley heeft een interview weergegeven met oud-Hilversummer Frank Letterie, waarin onder meer het kunstwerk 'Het gevecht' (1971) van zijn hand aan de orde komt. In de rubriek 'Hilversum, pas op!' heeft Flos Wisse Smit een bijdrage geleverd die gaat over de vele monumenten, herdenkingsstenen en beelden in 'De Hof', de voormalige begraafplaats 'Gedenkt te Sterven'. Het nummer wordt afgesloten met een overzicht van alle Hilversumse beelden dat door Nico Leerkamp is opgesteld en verder bewerkt en geordend door Ineke de Ronde.

Op maandag 22 december is door wethouder Erik Boog het eerste nummer van het *Hilversums Historisch Tijdschrift 'Eigen Perk'* nr. 4 aan de heer Gerlof Zijlstra aangeboden.

Nico Leerkamp,
6 januari 2010

Jaarverslag 2009

Werkgroep Monumentenzorg

In 2009 is de werkgroep vier maal in vergadering bijeen geweest. Daarnaast was er veelvuldig contact via e-mail over allerlei onderwerpen. Een mooi resultaat voor het behoud van Hilversums historisch erfgoed zijn de restauraties aan de Naarderstraat. Opgeleverd werden de Logerij, een markant bedrijfsgebouw, en enkele woningen ernaast op één na, die helaas gesloopt moest worden. Daar is een nieuw gebouw neergezet. Alle andere zijn op aanvraag van onze vereniging als gemeentelijke monumenten aangewezen. De gebouwen kregen alle een woonbestemming.

Er was in 2009 veel discussie over plannen voor een hoge woontoren op het Stationsplein-Noord. Uiteindelijk is een voorstel uit de bus gekomen dat past in het daar geldende bestemmingsplan, maar AP vindt dit soort incidentele discussies de foute manier van werken. Hoogbouw heeft grote invloed en daarom pleit AP al jaren lang bij de politiek voor een Hoogbouwnota. Hierin kan voor de hele stad worden vastgelegd waar hoogbouw gewenst is, waar niet, en wat de voorwaarden zijn die aan hoogbouw gesteld moeten worden. Deze wens van een Hoogbouwvisie is reeds talloze malen door de politiek onderschreven, maar men heeft tot nu toe nog steeds niet daad bij het woord gevoegd.

De werkgroep is zich blijven inspannen om op het terrein Villa Industria (de voormalige gasfabriek) het oude Regev-entreegebouw deels te behouden en te verwerken in een nieuw te bouwen pand. Er zijn daartoe tekeningen aangeboden aan de gemeente met een berekening van de kosten. Dit blijft een zeer moeizaam proces, hoewel AP met het rapport heeft aangegevoerd dat het vanwege de kosten of aantallen woningen niet gesloopt zou hoeven worden. AP zou willen dat de politiek dit kleine onderdeelje van het Villa Industriaplan nu eindelijk veilig stelt, zodat Hilversum een karakteristiek en voor veel mensen herkenbaar stukje van de economische en sociale geschiedenis behoudt.

AP heeft enkele jaren geleden uitgebreid gereageerd op het stadsvernieuingsplan in Noord. Daarbij hebben wij onder andere gewezen op de bijzondere plaats die kerkgebouwen, met hun markante torens, als "baken in de wijk" innemen. Nu deze kerken verdwijnen,

Het entreegebouw van het Regev-terrein, oorspronkelijk de gemeentelijke gasfabriek, hier nog in volie glorie in 1906.

moeten deze punten een bijzondere, op grotere afstand zichtbare bebouwing terugkrijgen. De Raad heeft deze aanbeveling overgenomen en hier zelfs het bestemmingsplan voor aangepast. Zeer teleurstellend is het dan ook dat wij moeten constateren dat bij de eerste plannen, die in najaar 2009 zijn gepresenteerd, juist op de plaats van de Verrijzeniskerk deze ambitie door de woningbouwvereniging op geen enkele wijze wordt ingevuld. De voorgestelde bebouwing is van een zeer middelmatig niveau en markeert deze bijzondere plek aan de kop van Laan 1940-1945 op geen enkele wijze. Integendeel. De Welstandscommissie heeft het ontwerp dan ook keer op keer afgekeurd. Toch weigert de woningbouwvereniging invulling te geven aan de door de gemeenteraad, op voorspraak van AP, geformuleerde ambities. AP is van plan hierop zowel raad, college als woningbouwvereniging aan te spreken.

De werkgroep heeft zich in 2009 zorgen gemaakt over de invulling van het Aloysiuscollege aan de Prins Bernhardstraat. De gemeente wil deze school nieuwbouw laten plegen en op de plaats van de huidige, oude school nieuwe woningen bouwen. Wij hebben aangegeven dat veel Hilversummers het continu slopen van karakteristieke bebouwing zat zijn en hebben gevraagd om voor het huidige schoolgebouw een woningbouwplan te ontwikkelen, waarbij een deel van de school (de voorgevels, dakvlak en trappenhuis) wordt

geïntegreerd in nieuwe bebouwing. Ook hiervoor heeft AP tekeningen gemaakt. De gemeente heeft aangegeven hiermee rekening te willen houden. AP vindt dat wat in andere steden allang gemeengoed is ook in Hilversum (dat zich toch zo graag "architectuurstad" noemt) zou moeten kunnen.

Tijdens de ledenavond in maart hebben leden van de werkgroep een presentatie gegeven van de activiteiten met veel foto's en toelichting, bij wijze van informatie en verantwoording naar de leden.

Vanuit de werkgroep is eind 2009 een lijst met actiepunten opgesteld, die voor de komende jaren van belang zijn. Het AP-bestuur heeft deze naar alle politieke partijen gestuurd vanwege de aanstaande gemeenteraadsverkiezing. Helaas is hier nog nauwelijks op gereageerd. Albertus Perk zal alert blijven op deze onderwerpen. In een van de komende nummers van *Eigen Perk* zullen wij hier nader aandacht aan besteden. In het kader van ons project Leesbaar Hilversum is een bordje voor de joodse begraafplaats gereedgekomen, dat voor de Logerij is in voorbereiding.

Ook Museum Hilversum heeft dit jaar de samenwerking met onze werkgroep gezocht. Verschillende leden hebben zowel op de Open Monumentendag als op de Dag van de Architectuur op verzoek rondleidingen gegeven, onder andere in het stationsgebied, door het Kamrad en door het noordwestelijk villa-gebied.

Udo Heinsman.

Kandidaat-penningmeester

Udo Heinsman (1948) is geboren en getogen Hilversummer. Hij woont sinds 1977 in Kortenhoef, waar hij zijn eigen adviespraktijk startte na enkele jaren gewerkt te hebben in diverse administratieve functies. In zijn vrije tijd vervulde hij in Hilversum bestuursfuncties bij diverse (jongeren)organisaties. In zijn woonplaats bekleedde hij een aantal bestuursfuncties in een aantal verenigingen en een (school) bestuur. Omdat hij grote verbondenheid voelt met Hilversum en interesse heeft in geschiedenis in het algemeen heeft hij zich na onze oproep in *Eigen Perk* beschikbaar gesteld als penningmeester.

Kandidaat-bestuurslid

Rients Slippens (Zwolle, 1943) studeerde Nederlands en dramaturgie. Hij werkte in zijn studententijd als freelance dramaturg voor de NCRV en VARA. Hij schreef een aantal scenario's voor oorspronkelijk Nederlands TV-drama. In 1977 trad hij in dienst van de VARA en verhuisde van Eindhoven naar Hilversum. Hij werkte bijna 13 jaar bij de VARA als dramaturg,

Rients Slippens.

hoofd Drama/Cultuur, hoofd bedrijfsbureau en TV programmaleider. Daarna werkte hij 6 jaar bij de televisiedienst van de NOS als hoofd Cultuur. Na de splitsing van de NOS werd hij chef culturele informatieve programma's bij de NPS.

Na zijn prepensioen in 2003 werkte hij als ZZP'er. In die periode was hij de eerste cultuurmakelaar van Hilversum. Hij richtte onder meer het cultuurplatform van Hilversum op. Ook organiseerde hij een aantal culturele evenementen. Hij was vanaf het begin betrokken bij de oprichting van 'Hilversum Goed Bekijken', actief in de city marketing. In 1995 raakte hij betrokken bij de kunstenaarsvereniging GSA. Als voorzitter was hij de drijvende kracht achter het fraaie Centrum voor Beeldende Kunst in de Langestraat.

Rients was van 1993 tot 2005 bestuursvoorzitter van Cultuurnetwerk Nederland, het landelijke centrum voor cultuureducatie in Utrecht.

Van de gemeente Hilversum kreeg hij in 2007 het verzoek om een rapport te schrijven over de lokale omroep in Hilversum. Dat is de basis geworden voor RTi Hilversum.